

Huvudman

VÄRNAMO KOMMUN
kontaktcenter@varnamo.se

Beslut

Datum 2025-11-06

Dnr SI 2025:1029

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av Finnvedens Gymnasium 1 i Värnamo kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 16 maj 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2025 genomfört en tillsyn av Finnvedens Gymnasium 1 i Värnamo kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande studiehandledning på modersmålet, rätten att gå om en kurs, betygssättning, utbildningen på introduktionsprogrammen, lärarledd undervisning, garanterad undervisningstid, undervisning utifrån centralt innehåll på fordons- och transportprogrammet, arbetsplatsförlagt lärande samt skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd.

Skolinspektionen har den 16 maj 2025 beslutat att förelägga Värnamo kommun att senast den 17 oktober 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande studiehandledning på modersmålet, rätten att gå om en kurs och betygssättning. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Värnamo kommun en anmärkning rörande brist avseende utbildningen på introduktionsprogram.

Värnamo kommun har den 16 oktober 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Huvudmannen har därefter, den 29 och 30 oktober 2025, på begäran av Skolinspektionen inkommit med förtydligande information samt ytterligare dokumentation, bland annat betygskatalog för läsåret 2024/25 och individuella studieplaner för elever på programinriktat val.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Värnamo kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 16 maj 2025 att det fanns brister i arbetet med studiehandledning på modersmålet. Utredningen visade att elever med behov av studiehandledning gavs det under en timme per vecka oavsett deras respektive behov. Utredningen visade även att det i vart fall fanns sju elever med ett större behov av studiehandledning än vad som tillgodosågs i språken polska, ryska och tigrinja.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 16 oktober 2025 framgår i huvudsak följande. Huvudmannen uppger att elever som är i behov av studiehandledning får det. Om enheten för flerspråkighet inte har tillgång till egna lärare inom berört språk finns ett regional och nationellt nätverk som enheten samarbetar inom. Studiehandledning kan då ges genom fjärrundervisning. Verksamhetschefen för frivilliga skolformer har i dialog med chefen för enheten för flerspråkighet och rektorn förtydligat rutinen för ansökan av studiehandledning, där rektorn tydligt ska ange en elevs behov av studiehandledning kopplat till ämnen och omfattning. Vidare har en översyn av de elever som har studiehandledning gjorts, för att säkerställa att de elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet får det i de ämnen och i den omfattning som behövs. Detta arbete är pågående, eftersom nya elever tillkommer och då nuvarande elevers behov kan förändras över tid. Vidare har studiehandledare och undervisande lärare träffats för att utveckla samarbetet och samsynen kring studiehandledning. Rektorns kontinuerliga uppföljning av elevernas måluppfyllelse genom avstämning med undervisande lärare kompletteras med 1–2 träffar per termin mellan chefen för enheten för flerspråkighet, rektorn och verksamhetschefen för frivilliga skolformer. I det systematiska kvalitetsarbetet följer huvudmannen upp och utvärderar gällande rutiner för studiehandledning och skolenhetens arbete med enheten för flerspråkighet. I nuläget arbetar huvudmannen även med att ta fram en metod för att följa upp elevernas åsikter om studiehandledning.

Huvudmannen har den 29 oktober 2025, på begäran av Skolinspektionen, inkommit med kompletterande information avseende antalet elever i behov av studiehandledning på modersmålet, i vilka språk behoven finns och omfattningen av dessa elevers behov. Av huvudmannens redovisning framgår att 22 elever på skolan i dagsläget är i behov av studiehandledning i språken albanska, arabiska, engelska, kinyarwanda, kurdiska, persiska, nederländska, polska ryska, somaliska, swahili, thailändska och tigrinja. Vidare redovisar huvudmannen, för respektive elev, i vilken omfattningen eleverna ges studiehandledning på sitt modersmål. Av denna redovisning

framgår att omfattningen varierar och att eleverna ges studiehandledning på modersmålet i mellan 60 och 120 minuter per vecka. Huvudmannen uppger att behovet av studiehandledning utgår från varje elevs individuella behov. Huvudmannen uppger vidare att en elev har studiehandledning i polska utifrån behov i matematik, en elev har studiehandledning i ryska utifrån behov i matematik samt att tre elever har studiehandledning i tigrinja, varav två elever har studiehandledning utifrån behov i matematik och en elev utifrån behov i samhällskunskap och geografi.

Rättslig reglering

Av 9 kap. 9 § gymnasieförordningen (2010:2039) framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet ges sådant stöd och att elevernas behov styr i vilken omfattning studiehandledning ges. Skolinspektionen bedömer att bristen är avhjälpt.

Rätten att gå om en kurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 16 maj 2025 att det fanns brister i arbetet med att informera om och möjliggöra för elever att gå om en kurs som de inte har fått godkänt betyg i. Skolinspektionens utredning visade att elever inte informerats om att de har rätt att gå om en kurs som de inte har fått ett godkänt betyg i. Vidare framkom att elever inte gavs möjlighet att gå om kurser som de inte fått ett godkänt betyg i.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 16 oktober 2025 och den 29 oktober 2025 framgår i huvudsak följande. Huvudmannen har informerat eleverna om att de har rätt att gå om en kurs eller kurser där de inte fått lägst betyget E. Rektorn har ansvarat för att informationen skickats till eleverna digitalt och den har även publicerats i elevernas klasskalender. Huvudmannen uppger att inga elever hittills har önskat gå om någon kurs. För att säkerställa att eleverna tagit del av informationen om rätten att gå om en kurs kommer studie- och yrkesvägledarna att besöka samtliga klasser i början av 2026 och informera ytterligare om detta. Sådana riktade klassrumsbesök kommer framöver att vara rutin på skolan. Efter studie-

och yrkesvägledarnas riktade information i januari 2026 kommer omläsning av kurser inplaneras och organiseras, utifrån elevers önskemål.

Rättslig reglering

Av 9 kap. 1 § gymnasieförordningen följer att om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. En elev som inte har fått betyget E på gymnasiearbetet har rätt att göra om arbetet en gång. Om en elev har fått betyget F på en stor andel av kurserna under ett läsår får eleven, om det finns särskilda skäl, gå om också sådana kurser som eleven fått lägst betyget E på under läsåret¹. Enligt 9 kap 5 § gymnasieförordningen fattar rektorn beslut enligt 1 § efter det att eleven, vårdnadshavare och berörda lärare har fått yttra sig.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att alla elever, som inte har fått lägst betyget E på en eller flera kurser, får information om rätten att gå om kurser. Vidare visar utredningen att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att elever som vill gå om en eller flera kurser, och som har rätt till det, får möjlighet att gå om kursen. Skolinspektionen bedömer att bristen är avhjälp.

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 16 maj 2025 att betyg inte alltid beslutats i anslutning till att en kurs avslutas. Skolinspektionens utredning visade att det på skolenheten förekommer att kurser förlängdes för enskilda elever och att tiden för kursers avslut därmed ändrades för enskilda elever, i de fall eleven inte nått ett godkänt betyg vid tiden då kursen avslutades.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 16 oktober 2025 framgår i huvudsak följande. Huvudmannen uppger att ett arbete med att se över att kurser inte förlängs har pågått mellan juni och augusti. I samband med läsårsstart informerades alla lärare av rektorn om att det inte är tillåtet att förlänga kurser. Huvudmannen har genom dialog i ledningsgruppen säkerställt att inga beslut om förlängning av kurser har fattats.

¹ Bestämmelsen har ny lydelse från den 1 januari 2024 genom lag 2023:654. Lagen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Huvudmannens har den 29 och 30 oktober 2025 inkommit med skolans betygskatalog för läsåret 2024–2025. Av denna framgår att betyg i kurser har beslutats på samma datum för samtliga elever i respektive kurs och att samtliga betyg är beslutade i samband med läsårets slut.

Rättslig reglering

Enligt 15 kap. 22 § skollagen ska betyg sättas på varje avslutad kurs.²

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att betyg beslutas i anslutning till att en kurs avslutas. Skolinspektionen bedömer att bristen är avhjälp.

Utbildningen på introduktionsprogrammen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 16 maj 2025 att det fanns brister i utbildningen på introduktionsprogrammen. Utredningen visade att det i individuella studieplaner för elever på programinriktat val (IMV) saknades uppgifter om elevernas mål med utbildningen.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 16 oktober 2025 och av samtliga individuella studieplaner för elever på IMV (tre stycken), inkomna till Skolinspektionen den 29 oktober 2025, framgår att individuella studieplaner för samtliga elever på IMV numera innehåller uppgifter om elevernas mål med utbildningen.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 7 § gymnasieförordningen framgår att en individuell studieplan för en elev på introduktionsprogram bland annat ska innehålla uppgifter om utbildningens mål.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att individuella studieplaner för elever på programinriktat val innehåller uppgifter om elevernas mål med utbildningen. Skolinspektionen bedömer att bristen är avhjälp.

² Bestämmelsen har ny lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas den första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Johan Bohman

Föredragande
Signerat av: Johan Bohman